

Arcymistrz Robert Byrne 20. IV. 1928 – 21. IV.2013

W Ossing (stan New York, USA) zmarł wybitny arcymistrz Robert Byrne, pretendent do tytułu mistrza świata w 1974 roku (przegrał mecz rewanżowy z Borysem Spasskim), mistrz USA z 1972 roku, dziewięciokrotny uczestnik olimpiad szachowych w latach 1952 – 1976, podczas których drużyna amerykańska zdobyła pięć medali.

Byrne, jeden z uczniów słynnego trenera Johna Collinsa, początkowo pracował jako wykładowca uniwersytecki z dziedziny filozofii, jednak na początku lat siedemdziesiątych został zawodowym szachistą, obejmując redakcję rubryki szachowej w „New York Times”, którą prowadził do 2006 roku. Silnym szachistą był brat Donald Byrne, mistrz międzynarodowy, zmarły przed kilku laty.

Robert uzyskał tytuł arcymistrza w 1964 roku, zajmując trzecie miejsce na turnieju w Buenos Aires za Paulem Keresem (czwarty zawodnik świata) i Tigranem Petrosjanem, mistrzem świata – w owym czasie nie można było zdobyć najwyższego tytułu bez zwycięstw nad zawodnikami nie mieszczącymi się w pierwszej pięćdziesiątce na świecie.

W 1976 roku na turnieju międzynarodowym w Biel do awansu do meczów pretendentów zabrakło mu zaledwie pół punktu. Ostatnią partię turniejową rozegrał w 2000 roku. W ostatnich latach życia zmagал się z chorobą Parkinsona.

Robert Byrne był reprezentantem stylu uniwersalnego. Dysponował szerokim repertuarem debiutowym, w miarę agresywnie grał czarnymi, unikał niedoczasów i dysponował odpowiednio wysoką techniką oraz wiedzą z dziedziny kościówek. Pozostawił po sobie trzy książki, w tym zbiór swych felietonów opublikowanych na łamach NYT zatytułowany „New York Times of Great Chess Victories” (1990).

Larsen, Bent (2620) -- Byrne, Robert E (2570)
Leningrad Interzonal (15) Leningrad RUS
1973.06.23 0-1 E81

1.c4 g6 2.d4 Sf6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.f3 a6 6.Ge3 c6 7.c5 Możliwe jest także 7.Hd2; W partii 7.Gd3; Korcznoj-Byrne Hastings 1971/72 było 7.a4 a5 8.Sge2 Sa6 9.Sc1 Sd7 10.Sb3 e5 11.d5 Sdc5 12.Sxc5 Sxc5 13.Ge2 f5 14.exf5 gxf5 15.O-O O-O 16.Kh1 He7. =
7...O-O 8.Sge2 8.cxd6.
8...Sbd7 9.Sc1 b5 9...b6!.
10.Ge2. 10.Sd3 dxc5 11.dxc5 Hc7 12.a4 Wb8 13.axb5 axb5 14.Sb4
10...dxc5 11.dxc5 Se5 12.Hc2 12.O-O.
12...Ge6 13.O-O 13.b3 Sfd7 z planem f5.
13...Gc4 13...Sc4! 14.Gxc4 Gxc4 15.Wd1 Hc7 16.b3 Ge6 z dobrą grą.
14.Wd1 Hc7 15.b3 Gxe2 16.S1xe2 Wfd8 17.h3 Wxd1+ 18.Wxd1 Wd8 19.f4 Wxd1+ 20.Hxd1 Sed7 21.e5 Se8 Czarne są? Nie, ale w ich pozycji nie ma wyraźnych słabości. Larsen, mający w tym momencie o punkt mniej od swego amerykańskiego konkurenta, uważał, że musi grać ostro na wygraną.
22.b4 22.Se4.
22...Sb8 23.a4 23.Sd4 Hd7 24.Hf3 Sc7.
23...Hd7 24.Sd4 24.Hxd7. =
24...Sc7 25.Hb3

25...g5! Skuteczne poderwanie, które aktywizuje czarne figury z co najmniej równą pozycją. Jednak wbrew twierdzeniom niektórych ówczesnych komentatorów, nie jest to przełomowy punkt walki.

26.fxg5 Gxe5 27.Sf3? Fatalny błąd, popełniony bez niedoczasu. Larsen rozegrał tę partię bez typowej dla siebie woli zwycięstwa. Po prawidłowym 27.Sc2 gra jest równa, np. 27...Hd5 28.axb5 Hxb3 29.Sxb3 axb5 30.Gd2 =

27...Gxc3 28.Hxc3 Hd1+ 29.Kh2 Po 29.Kf2 (albo 29.He1 Hxe1+ 30.Sxe1 Sd5 31.Kf2 bxa4 32.Sc2 Sd7 33.Kf3 e5 34.Gc1 i białe grają kościółkiem bez piona.)

29...Sd5 białe nie są w stanie skutecznie bronić pionów hetmańskiego skrzydła.

29...Sd5 30.He5 Nie lepsze 30. Ha3 bxa4 31. Gg1 Hb3.

30...Sd7 31.He4 He2 0-1

Byrne, Robert E (2570) -- Taimanov, Mark E (2595)
Leningrad Interzonal (10) Leningrad RUS
1973.06.16 1-0 B46

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.Sc3 a6 4.d4 cxd4 5.Sxd4 e6 6.g3 Często stosowane przez Roberta Fischera, na którego repertuarze debiutowym Byrne chętnie się wzorował.

6...Sge7 Oryginalna koncepcja samego Tajmanowa, dziś nie często stosowana.

7.Sb3 b5 7...d6 8.Gg2 albo **7...Sg6.**

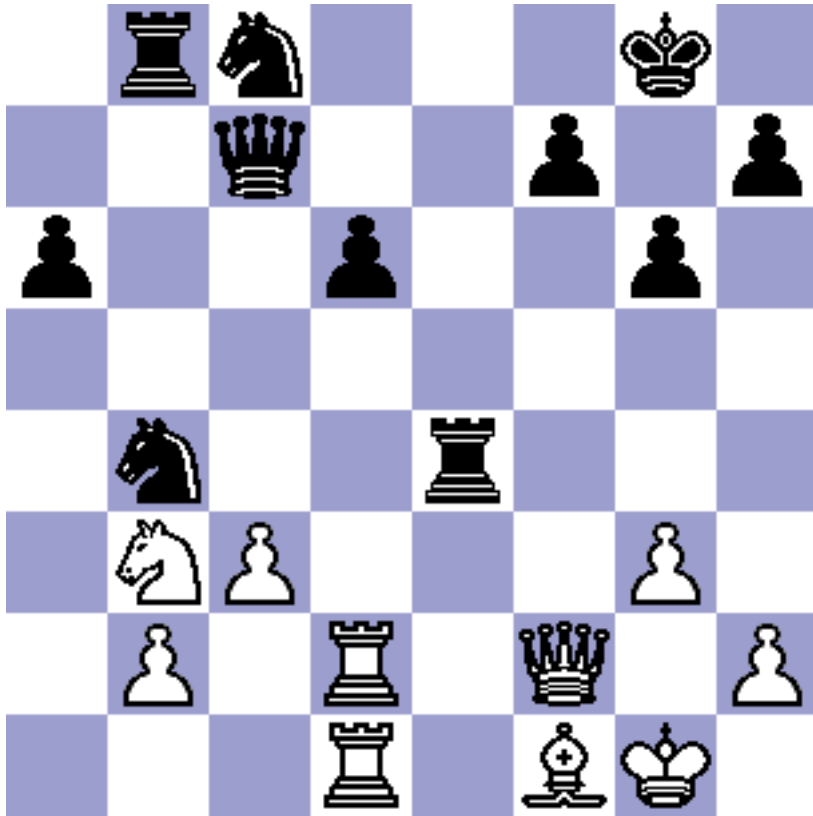
8.Gg2 d6 9.f4 Gb7 10.Ge3 g6 Ten plan Tajmanowa nie znalazł naśladowców; grywano tu Sc8 lub Sa5.

11.Hd2 Hc7 12.Hf2 Po 12.O-O-O Wd8 13.Hf2 białe groziły 14.f5 Gg7 15.fxe6 fxe6 16.Gh3.

12...Gg7 13.O-O O-O 14.Wad1 Wfe8 15.Wd2 Tajmanow polecał tu 15.e5, jednak po 15.e5 dxe5 16.Gb6 Hb8 17.Sc5 Gc8 18.fxe5 Sxe5 19.Sd3 Sf5 nie widział przewagi białych, a próba zabrania jakoś ci kościółka katastrof: 20.Gxa8 Sg4 21.Hf3 Hxb6+ 22.Kh1 Sge3 23.g4 Sh6 -/+

B

15...Sc8 16.a3 Wb8 Na akcj? flankow? 16...b4 17.axb4 Sxb4 bia?e mog?y odpowiedzie? 18.g4.
17.Wfd1 b4 18.axb4 Sxb4 19.Gd4 Gxd4 20.Hxd4 Ga8 Gra wyrówna?a si?, czarne ?atwo
broni? s?abo?ci na d6.
21.Gf1 e5 Obie strony widzia?y mo?liwo?? 21...Sxc2 22.Wxc2 Wxb3 23.Gxa6 ale ocenia?y to
jako równ? pozycj?.
22.fxe5 Wxe5 23.Hf2 Gxe4 (23...He7!?)
24.Sxe4 Wxe4 25.c3

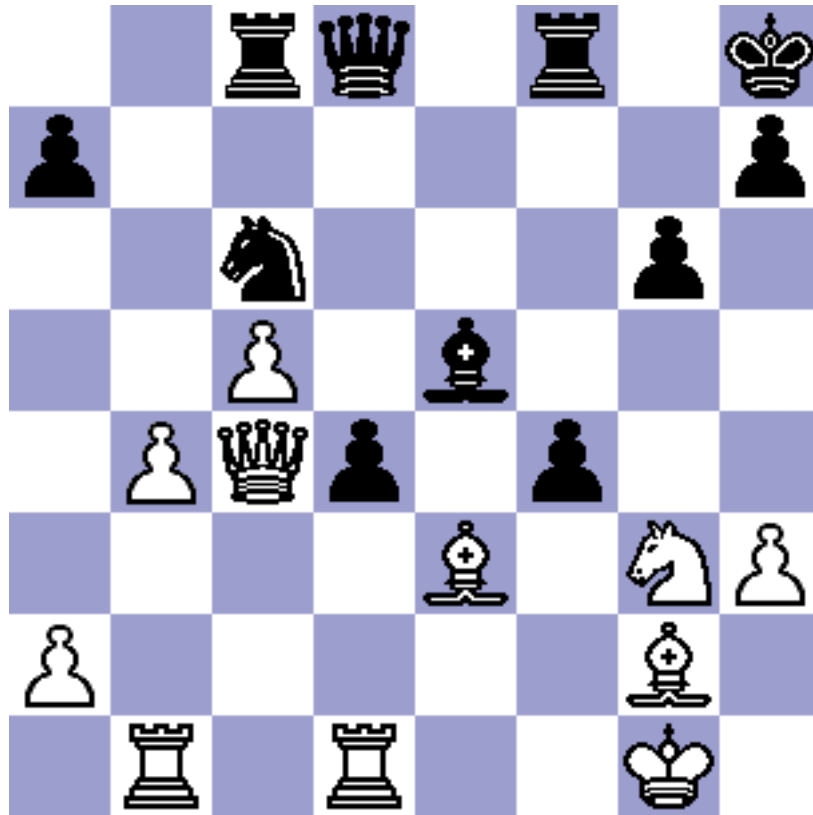

25...Sc6?? Lepsze 25...Sc2 26.Wxc2 (na 26.Sd4 w odpowiedzi mo?na gra? zarówno Sxd4, jak
i Se3 w obu przypadkach z równ? gr?).
26...Wxb3 27.Gxa6 Sb6 28.Gf1 We5 29.Wa1 d5.
26.Sc5 Wygrywa?ce uderzenie, grozi zarówno Sxe4, jak i Sxa6. **26...dxc5 27.Wd7 Hxd7**
28.Wxd7 We7 29.Wd1 S8a7 30.Gxa6 Se5 31.Gf1 Po 31.Hxc5 Sac6 32.b4 bia?e ?atwo
wygrywa?.
31...c4 32.Gg2 Jeszcze silniej wygl?da 32.Hc5 Kf8 33.Gh3 We8 34.Wa1 Sac6 35.Gg2 Sb8
36.Wa8.
32...Sd3 33.Hd4 Sb5 34.Hxc4 Sxb2 35.Hf4 Wbe8 Ciekawa pozycja powstawa?a po 35...Wc8
36.Wb1 Sxc3 37.Wxb2 Se2+ 38.Wxe2 Wxe2 39.Gd5 We7, dwie wie?e walczy?y przeciwko
hetmanowi i go?cowi.
36.Wb1 S?aby ruch, po silnym 36.Wf1 Sxc3 37.Hf6 Se2+ 38.Kh1 Sd3 39.Gc6 bia?e szybko
wygrywa?y.
36...Sd3 Tajmanow uwa?a?, ?e powinien gra? 36...Sxc3 z wielkimi szansami na uratowanie
partii i przytacza? wariant 37.Wb2 We1+ 38.Gf1 Se2+ 39.Wxe2 W8xe2.
37.Hd2 Sa3 38.Wa1 We1+ 39.Wxe1 Sxe1 40.Hd7 We2 41.Gd5 Kg7 1-0

B

POL-USA Warsaw POL
1962.09 0-1 E61

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.g3 Gg7 4.Gg2 O-O 5.Sc3 c5 6.e3 Sc6 7.Sge2 d6 8.O-O Gg4 9.h3 Gxe2
10.Sxe2 cxd4 11.exd4 d5 12.c5 b6 13.Ge3 bxc5 14.dxc5 Wc8 15.f4 Se4 16.Wb1 f5 17.b4 d4
18.Hb3+ Kh8 19.Wfd1 e5 20.fxe5 Gxe5 21.Hc4 Sxg3 22.Sxg3 f4

23.b5 Trafi? a kosa na kamie?. Byrne postanawia skontrolowa? na drugim skrzydle, podczas gdy zwrócenie figry 23. Gxf4 Gxf4 24. Sf1 lub 23. Gd2 f3 24. Se4 Hh4 25. Hd3 fxg2 26. Kxg2 utrzymywa?o dynamiczn? równowag?.

23...fxe3 24.bxc6 Nie poprawia?a sytuacji ucieczka zagro?onego skoczka 24. Se2 Sa5 25. Hd5 Hxd5 26. Gxd5 Wxc5.

24...Hg5 25.Se2 Wf2 26.Hd5 Wxe2 27.Hf3 Wxa2 28.Hg4 Hxg4 29.hxg4 Wc2 Czarne mog?y gra? tak?e 29. ... Wf8 30. We1 Gg3 31. Wf1 Wxf1+ 32. Gxf1 Gh2+ 33. Kh1 e2 34. Gxe2 Wxe2 lub 29. ... e2 30. Wd3 Gf6 31. Gf3 Gh4 32. Gxe2 Wxe2 33. Wxd4 Gf2+ 34. Kf1 Gxd4 35. Kxe2 Gxc5 w obu przypadkach przewaga materialna w postaci go?ca i piona gwarantowa?a prosta wygran?.

30.Ge4 Wxc5 31.Wf1 Wc3 32.Wf3 d3 Czarne wygrywaj? we wszystkich wariantach: 32...d3 33.Kf1 Gd4 (równie dobrze wygrywa 33...e2+ 34.Ke1 Wc2 35.Wxd3 Wf8 36.Wd2 (36.Gf3 [36.Wf3 Gc3+ 37.Kf2 e1=H#] 36...Gg3#) 36...Gg3+ 37.Kxe2 Wf2+ i ginie bia?a wie?a.) 34.Gxd3 Wxd3 35.Wc1 Kg7 36.Wc2 Gc3 37.Ke2 Wd2+ 38.Wxd2 Gxd2 przewaga materialna czarnych jest przyt?aczaj?ca, dlatego po wykonaniu posuni?cia

33.Kf1 0-1 bia?e podda?y.

Unikalny ID rozwi?zania: #1600

Autor: : polbase

Data ostatniej aktualizacji: 2014-03-11 11:34